

Era evident que Hamza Alí al-Khatib havia estat torturat abans de morir. Quan el van tornar a la seva família un mes després d'haver estat detingut en una protesta pacífica l'abril del 2011, el cos sense vida d'aquell noi de 13 anys estava cobert de cremades de cigarret i de laceracions. Li havien trencat les barres i les ròtules i li havien tallat el penis.

A mesura que les manifestacions contra el règim es van estendre per tot el país, la mort del noi a mans de les forces de seguretat del règim es va convertir en un símbol potent de la seva brutalitat. "La meua única esperança és que aquest noi no hagi mort en va, i que el Govern siria posi fi a la brutalitat i iniciï una transició cap a una democràcia real", va dir Hillary Clinton, que en aquell moment era secretària d'Estat dels Estats Units. Durant els primers dies de l'aixecament molts compartien aquesta esperança.

L'esperança de gairebé sis anys s'ha ensoirat. L'escala de la matança duta a terme als caus de tortura de Síria és difícil de calcular: les organitzacions pels drets humans diuen que el règim ha torturat fins a la mort o ha executat entre 17.500 i 60.000 homes, dones i nens des del març del 2011. Els morts, sovint enterrats en fosses comunes o incinerats, poques vegades són retornats a la seva família. Els certificats de defunció oficials que de vegades s'entreguen als parents solen dir que les víctimes han mort per causes naturals.

També és difícil portar un registre del nombre de persones que estan detingudes. Les forces de seguretat d'Al-Assad han convertit estadis, cases abandonades, hospitals i escoles en presons. Les milícies lleials al règim, de l'Iraq, el Líban i l'Iran, també operen llocs de detenció secrets. Es calcula que pel cap baix 200.000 persones continuen detingudes, la majoria en instal·lacions del Govern que estan tancades al Comitè Internacional de la Creu Roja.

El poc que se sap sobre la maquinària de tortura d'Al-Assad arriba a través de supervivents intercanviats per presoners o alliberats després de subornar agents. Les informacions es completen gràcies als parents dels morts, a desertors i a centenars de milers d'arxius governamentals que alguns activistes han portat fora del país de contraban. En conjunt,

MÓN

Tortura a les masmorres d'Al-Assad

A les presons sirianes els dissidents són exterminats.

dibuixen la imatge d'un règim que ha torturat i assassinat a escala industrial per silenciar la dissidència.

Fixem-nos en el cas de Muhannad, un universitari de 28 anys que va organitzar algunes de les primeres protestes pacífiques a Alep. Uns agents dels serveis

d'intel·ligència de les forces aèries el van detenir el 2011, li van tancar els ulls i el van portar a una cel·la on el van penjar del sostre pels canells. El van torturar durant vuit dies fins que va signar una confessió falsa en què afirmava haver matat soldats del règim amb l'ajuda de la seva mare.

Després d'això, el van traslladar a una base de la intel·ligència aèria a prop del palau presidencial, a Damasc, on durant dos anys va ser sotmès gairebé diàriament a interrogatoris i tortures. De vegades, per diversió els guàrdies de la presó forçaven els interns a despul·lar-se i a jugar a fer de gossos. Mentre bevien alcohol i fumaven amb narguil, els guàrdies apagaven cigarrets i abocaven cendres calentes damunt l'esquena dels presoners. "Has d'esforçar-te per divertir-los o et peguen", diu Muhannad.

Assassinar per diversió

La mort a la presó d'Al-Mezzeh, operada pels serveis d'intel·ligència de les forces aèries, era una cosa rutinària. Muhannad recorda com, durant el mes del ramadà el 2012, els guàrdies van matar 19 presoners en una sola nit. "Van patir convulsions cerebrals i fortes hemorràgies a causa de la tortura", explica Muhannad.

En una altra ocasió, un adolescent va tornar a la cel·la plorant. "Havien executat el seu germà davant seu. Després l'havien fet inclinar sobre una taula i l'havien violat amb un bastó. Reien i deien 'hem obert una altra dona'. Dos companys més de cel·la van ser colpejats fins a la mort pels guàrdies mentre esperaven que els tallessin els cabells.

A Muhannad, quan se li va escampar la infecció d'una ferida oberta que tenia a la cama, els guàrdies el van portar a un hospital militar proper. Allà s'obligava els pacients a dormir amb una sabata a la boca. Si els queia, els infermers els pegaven amb tubs de plàstic rígids. Muhannad diu que va veure com un infermer apallissava fins a la mort un pacient al seu llit després que li demanés medicament.

Va ser allà, a l'hospital 601, on un fotògraf forense que treballava per a la policia militar siriana va retratar els cossos de més de 6.000 persones mortes en instal·lacions de detenció del Govern en-

tre el 2011 i el 2013. A les fotos es veuen fileres de cadàvers nus i esquelètics, amb números escrits al front. La majoria presenten signes de tortura. Portades fora del país de contraban en llapis de memòria, aquelles imatges mostren algunes de les proves més conculcents de l'ús sistemàtic de la tortura per part del règim.

Poca cosa es pot fer perquè Al-Assad i els seus seuaços retin comptes davant la justícia. Les Nacions Unides diuen que l'ús de la tortura i la "mort massiva de detinguts" a les presons de Síria es poden considerar crims contra la humanitat. Però hi ha organitzacions pels drets humans que afirmen que les Nacions Unides, en el seu afany per negociar una fi al conflicte, han passat per alt en gran part les atrocitats del règim. L'últim intent del Consell de Seguretat per portar Síria davant del Tribunal Penal Internacional va fracassar quan Rússia i la Xina s'hi van oposar.

"Durant gairebé sis anys el poble siriana ha vist com Al-Assad assassinava la seva pròpia gent. Se'l miren i pensen: 'Aquesta persona em va arrabassar el meu fill'. Com voleu que acceptin un acord que mantingui aquest règim al poder?", diu Saed Eido, que porta un registre d'atrocitats per a l'Institut Siriana per a la Justícia, creat a Alep el 2011.

El 2 de desembre agents de la intel·ligència siriana van retornar el cadàver d'Ibrahim al-Ahmed a la seva família. Els van dir que aquell noi de 25 anys, que feia quatre anys que estava desaparegut, havia mort d'un atac de cor. Però el seu cos esquelètic, que la família amb prou feines va reconèixer, estava desfigurada, li faltaven dents, tenia una cama trençada amb una eina contundent i presentava laceracions per tota l'esquena, blaus i talls. "No hi va haver funeral. El vam portar directament del frigorífic a la tomba", diu el germà d'Ibrahim. "A Síria, quan la gent s'assabenta que un parent seu ha estat assassinat a la presó, no es queixa, però és impossible oblidar-ho". ●